

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursurilor declarate de Vasile Poiană și
avocata Irina Sîrbu-Beșliu care acționează în interesele lui Vasile Poiană,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe
Florență împotriva lui Vasile Poiană, cu privire la încasarea prejudiciului
material și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierilor din 30 mai 2024 și din 08 august 2024 a Curții de Apel
Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-421/24
NR. PIGD 2-22106441-01-2r-22102024)*

Neprezentarea probelor care ar justifica admiterea cererii de scutire a apelantei de la plata
taxei de stat. Restituirea cererii de apel, din motivul neînlăturării neajunsurilor în termenul de
procedură stabilit de instanță

Judecătoria Strășeni, sediul Central, jud. V. Negurița
Curtea de Apel Chișinău, jud. R. Pulbere, A. Cașcaval, D. Dulghieru

28 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursurilor declarate de Vasile Poiană și avocata Irina Sîrbu-Beșliu care acționează în interesele lui Vasile Poiană,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:
Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Malanciuc,
Oxana Parfeni, *judecători*,
constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 22 iulie 2022, Gheorghe Florență a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Poiană Vasile cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea din 16 ianuarie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Florență. S-a încasat din contul lui Vasile Poiană în beneficiul lui Gheorghe Florență a prejudiciului material cauzat prin incendierea la 19 martie 2022 a plantației de căpșuni în mărime de 278820 de lei. S-a încasat din contul lui Vasile Poiană în beneficiul lui Gheorghe Florență cheltuielile de judecată pentru asistență juridică în sumă de 7000 de lei. În rest, acțiunea s-a respins. S-a încasat din contul lui Vasile Poiană în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 8364, 60 de lei de la care reclamantul a fost scutit la depunerea acțiunii.

3. Ne fiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 13 februarie 2024, Vasile Poiană a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

4. La fel, la data de 15 februarie 2024, în termenul prevăzut de lege, avocata Irina Sîrbu-Beșliu, care acționează în interesele lui Poiană Vasile a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central. Totodată, a solicitat scutirea apelantului de la plata taxei de stat la depunerea apelului sau amânarea/eșalonarea plății taxei de stat.

5. Prin încheierea din 30 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea avocatei Irina Sîrbu-Beșliu, care acționează în interesele lui Poiană Vasile cu privire la scutirea de la plata taxei de stat sau amânarea/eșalonarea plății taxei de stat. Nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de Vasile Poiană și avocata Irina Sîrbu-Beșliu în interesele lui Poiană Vasile. S-a comunicat apelantului Poiană Vasile și reprezentantului acestuia, avocatul Sîrbu-Beșliu Irina, despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, str. Teilor, 4) a cererii de apel motivate pe suport de hîrtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sînt, plus cîte o copie pentru instanța de apel, a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 7109, 91 lei și a originalului dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 lei, acordându-le pentru aceasta un termen de 07 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

6. Prin încheierea din 08 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-au restituit cererile de apel declarate de Vasile Poiană și avocata Irina Sîrbu –Beșliu care acționează în interesele lui Vasile Poiană, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 30 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău.

7. La 27 septembrie 2024, Vasile Poiană a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 08 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia și casarea încheierii contestate.

7.1. În susținerea recursului a menționat că instanța de apel a examinat superficial cauza, fără o cercetare obiectivă.

8. La 01 octombrie 2024, avocata Irina Sîrbu –Beșliu care acționează în interesele lui Vasile Poiană a depus cerere de recurs împotriva încheierilor din 30 mai 2024 și 08 august 2024 ale Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierilor contestate și restituirea cauzei în instanța de fond pentru examinarea acesteia în fond.

8.1. În susținerea recursului a indicat că, încheierile emise de instanța de apel sunt neîntemeiate și pasibile de a fi casate. A menționat că la emiterea încheierii de respingere a cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, instanța de apel nu a ținut cont că recurentul este invalid și situația financiară a familiei sale este dificilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează:

„Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural”.

10. Art. 365 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă:

„ (1) În cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează.

(1¹) Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale”.

11. Art. 368 din Codul de procedură civilă :

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

(2) Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

(3) Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.”

12. Art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

13. Art. 100 din Codul de procedură civilă:

„ (1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

(1¹) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sînt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.”

14. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

15. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

16. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

17. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă stipulează:

„Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă”.

18. Art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.”

19. Art. 84 din Codul de procedură civilă:

„Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.”

20. Art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„ (4) În funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

21. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

22. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„ Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

23. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

24. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă stipulează:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, la 16 septembrie 2024, Curtea de Apel Chișinău a expediat, prin intermediul poștei electronice, reprezentantului lui Vasile Poiană, avocata Irina Sîrbu-Beșliu copia încheierii din 08 august 2024, fapt ce se probează prin extrasul electronic atașat la materialele cauzei (f.d. 160)

26. Prin urmare, Completul de judecată constată că recursurile declarate de Vasile Poiană, la 27 septembrie 2024, și avocata Irina Sîrbu-Beșliu, care acționează în interesele lui Vasile Poiană, la 01 octombrie 2024, sunt în termen.

27. Din materialele cauzei rezultă că, la 13 februarie 2024, Vasile Poiană a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

28. La fel, la 15 februarie 2024, în termenul prevăzut de lege, avocata Irina Sîrbu-Beșliu care acționează în interesele lui Poiană Vasile a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central. Totodată, a solicitat scutirea apelantului de la plata taxei de stat la depunerea apelului sau amânarea/eșalonarea plății taxei de stat.

29. Prin încheierea din 30 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea avocatei Irina Sîrbu-Beșliu, care acționează în interesele lui Poiană

Vasile cu privire la scutirea de la plata taxei de stat sau amânarea/eșalonarea plății taxei de stat. Nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de Vasile Poiană și avocata Irina Sîrbu-Beșliu în interesele lui Poiană Vasile. S-a comunicat apelantului Poiană Vasile și reprezentantului acestuia, avocatul Sîrbu-Beșliu Irina, despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, str. Teilor, 4) a cererii de apel motivate pe suport de hîrtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sînt, plus cîte o copie pentru instanța de apel, a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 7109, 91 lei și a originalului dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 lei, acordându-le pentru aceasta un termen de 07 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

30. La 22 iulie 2024, Poiană Vasile a depus o cerere prin care își exprimă dezacordul cu privire la impunerea de a achita taxa de stat și dovada achitării taxei de timbru în mărime de 200 de lei (f.d. 147-149).

31. La 26 iulie 2024, avocata Irina Sîrbu-Beșliu, în interesele lui Vasile Poiană, a depus apelul motivat împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2024 a Judecătorei Strășeni, sediul Central (f.d. 150-153)

32. Prin încheierea din 08 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-au restituit cererile de apel declarate de Vasile Poiană și avocata Irina Sîrbu –Beșliu în interesele lui Vasile Poiană, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 30 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău.

33. În argumentarea soluției emise, instanța de apel a reținut că apelantul Vasile Poiană și avocata Irina Sîrbu-Beșliu, în interesele lui Poiană Vasile, deși au prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de timbru, aceștia nu au prezentat instanței dovada de plată a taxei de stat, în pofida faptului că la 18 iulie 2024 și 19 iulie 2024, au recepționat încheierea instanței de apel din 30 mai 2024, respectiv au fost înștiințați legal despre termenul limită în care urma să lichideze neajunsurile din cererea de apel.

34. Din lucrările dosarului rezultă că la depunerea cererii de apel, Vasile Poiană a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, invocând că este în imposibilitate de a o achita.

35. Potrivit art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

36. Totodată, reieșind din conținutul art. 86 din Codul de procedură civilă, la cererea părților, instanța soluționează chestiunea privind amânarea sau eșalonarea plății taxei de stat, ținând cont de situația lor materială.

37. Instanța de judecată, în vederea neîngrădirii dreptului părților privind accesul liber la justiție, la cerere, poate scuti persoana fizică sau juridică de plata taxei de stat, în urma justificării situației materiale a acesteia. Scutirea poate fi totală sau parțială, apreciindu-se în dependență de cerere și de dovezile prezentate.

38. În cererea de scutire a persoanei fizice se vor expune circumstanțele care justifică solicitarea și vor fi anexate actele confirmative ale acestor circumstanțe (avizul Comisiei pentru protecție socială, certificat despre mărimea salariului,

pensiei sau a altor venituri; existența la întreținere a copiilor minori sau a altor persoane, dovada lipsei conturilor bancare etc.).

39. Astfel, prin prisma normelor legale pre-citate, apelantul Vasile Poiană la solicitarea scutirii de la plata taxei de stat, amânarea sau eșalonarea plății taxei de stat, urma să anexeze probe justificative ce confirmă situația materială precară.

40. Completul de judecată relevă că, deși a fost invocată starea materială precară, apelantul Vasile Poiană, cât și avocata Irina Sîrbu -Beșliu n-au prezentat probe în susținerea acestei circumstanțe. Or, partea trebuie să dovedească prin probe situația materială precară privind imposibilitatea achitării taxei de stat.

41. Prin urmare, Completul de judecată apreciază, ca fiind întemeiată încheierea din 30 mai 2024 Curții de Apel Chișinău, prin care s-a dispus respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, amânarea sau eșalonarea plății taxei de stat, în vederea achitării taxei de stat în sumă de 7109, 91 de lei, din motiv că la depunerea cererii de apel n-au fost prezentate probe în confirmarea situației materiale precare.

42. Având în vedere că taxa de stat nu a fost prezentată, instanța de apel corect a dispus, prin încheierea din 08 august 2024, restituirea cererii de apel, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor stabilite prin încheierea din 30 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău.

43. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierile din 30 mai 2024 și 08 august 2024 a Curții de Apel Chișinău au fost emise în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursurile și a menține încheierile recurate.

44. În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursurile declarate de Vasile Poiană și avocata Irina Sîrbu-Beșliu care acționează în interesele lui Vasile Poiană.

Menține încheierile din 30 mai 2024 și 08 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Florență împotriva lui Vasile Poiană, cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni